

Zpráva o činnosti Výboru pro národnostní menšiny Zastupitelstva Ústeckého kraje za volební období 2008 - 2012

Výbor pro národnostní menšiny ÚK pracoval po celé volební období podle zastupitelstvem schvalovaných pololetních plánů práce. Po svém definitivním ustavení, zvolení všech svých členů dne 22.4.2009 byl rozdělen do dvou pracovních skupin, sekcí podle modelu Rady vlády ČR. První sekce se věnovala převážně problematice národnostních menšin obecně, sekce druhá, v níž měli větší zastoupení Romové, se věnovala problematice této národnostní menšiny. Výbor se jako celek scházel jedenkrát za čtvrt roku. Účast členů výboru na jednáních byla velmi dobrá, přístup většiny představitelů navržených organizacemi sdružujícími národnostní menšiny na území ÚK i zastupitelů aktivní. Účast a aktivita členů výboru byla předmětem jednání ZÚK dne 2. 11. 2011. Výbor řešil i personální změny, výjimečná delší neúčast jednoho z členů, způsobená dlouhodobým pobytem mimo území ČR byla řešena na březnovém jednání výboru v roce 2011. Ostatní personální změny byly motivovány především osobními důvody jednotlivých členů. Počet členů výboru byl z původních 21 snížen usnesením zastupitelstva na jeho 14. zasedání konaném dne 5.5.2010 na 19.

Součástí materiálů dokumentujících činnost výboru uložených u tajemnice výboru, jsou vedle zpráv o činnosti předkládaných zastupitelstvu i dílčí zprávy z činnosti jednotlivých organizací sdružujících národnostní menšiny žijící na území našeho kraje. Jejich společenský život je obohacován řadou kulturních a společenských akcí pořádaných nejen pro příslušníky národnostních menšin, ale i pro majoritu. Bývají často též, dnes už tradiční, součástí jiných významných kulturních akcí jakými jsou např. Zahájení lázeňské sezony v Teplicích nebo Mostecké městské slavnosti.

Ve Výboru měli své zastoupení po celé volební období nejen Slováci, Maďaři, Ukrajinci, Židé, Bulhaři, Němci a Romové, tedy zástupci národnostních menšin, které statut národnostních menšin mají, ale i Vietnamci, kteří o tento statut teprve usilují. Výbor pro národnostní menšiny má být především místem, platformou, na které mohou svými organizacemi zvolení zástupci národnostních menšin uplatňovat a prosazovat jejich práva a řešit event. vzniklé problémy. Je určitě dobře, že mimo uplatňování tzv. Charty evropských jazyků, jsme nemuseli řešit ani jeden problém vyplývající se soužití příslušníků menšin s majoritou. Jinak tomu ovšem bylo a je u vztahů mezi majoritou a Romskou národnostní menšinou, či komunitou, neboť tyto množiny jsou značně odlišné. Zatímco k Romské národnostní menšině se při sčítání lidu v roce 2011 přihlásilo v Ústeckém kraji pouhých 1260 osob, čítá jejich komunita podle kvalifikovaného odhadu provedeného za pomoci NNO zabývajících se sociální prací 30 - 45 tisíc osob. Vztah majority a Romů se oboustranně zhoršuje a excesy „Janovské“ z počátku našeho volebního období a „Šluknovské“ z jeho konce jsou jen viditelnou špičkou pomyslného ledovce tohoto problému. Zástupci Romů v sekci pro záležitosti Romské komunity a samozřejmě i neromové, členové výboru opakovaně upozorňují na nutnost tzv. Romskou otázku důsledně řešit. Proto všichni členové výboru přivítali vznik pracovní skupiny pro řešení problematiky sociálně vyloučených lokalit i fakt, že vedením této skupiny byl pověřen předseda naší sekce pro záležitosti Romské komunity mgr. Martin Klika.

Jednání v sekci pro záležitosti Romské komunity měla po většinu volebního období velmi podobný charakter. Byly řešeny otázky související se sociálním vyloučením, vzděláváním a zaměstnáváním Romů. Tato problematika je konzultována velmi často s předsedou výboru sociálního ÚK, protože tematicky se s činností výboru jím řízeného velmi často setkává. Po celé období jsme mohli sledovat a někdy i podpořit celou řadu větších i menších kulturních akcí zaměřených na Romský folklor a kulturu. Velké festivaly Romské kultury se uskutečnily v posledních dvou letech např. v Krásné Lípě.

Značná pozornost byla do března 2011 na všech jednáních výboru věnována připravovanému sčítání lidu. Jak známo, činnost výboru a jeho ustanovení po dalších volbách v našem kraji je odvislé od počtu občanů ČR, hlásících se k jiné než české národnosti. Zákonnou hranicí dosud určenou pro povinné ustanovení výborů na úrovni krajů je pět procent. V letošním sčítání lidu měli občané poprvé možnost přihlásit se nikoliv k jedné, ale ke dvěma národnostem. V tomto smyslu proběhla řada jednání osvětlujících tuto novou skutečnost a především u komunit Romských zaměřených na dosažení čísel výrazně reálnějších než tomu bylo u sčítání lidu v letech 1991 a 2001. Tímto tématem se zabývala i odborná konference konaná dne 25. 2. 2011 v sídle Ústeckého kraje. Tohoto jednání se zúčastnilo více jak třicet představitelů Romských organizací nejen z Ústeckého, ale i Libereckého kraje. Výsledek této snahy byl však mizivý a byl již výše komentován !

Počátkem roku 2012 byla Kontrolním výborem ÚK provedena kontrola právních aspektů a rámce činnosti našeho výboru a neshledala žádná pochybení. Naopak konstatovala evidentní zlepšení práce výboru proti minulým volebním obdobím. Zlepšenou úroveň práce a komunikaci s minoritami konstatovali a zdůrazňovali na řadě jednání výboru i zástupci národnostních menšin. Jednoznačně k tomuto pozitivnímu posunu přispělo povolební rozhodnutí předsedu výboru pro výkon funkce uvolnit.

Považuji za nutné závěrem této zprávy zdůraznit, že za největší neúspěch ve své práci považuji, že se mě, ani dalším členům výboru nepodařilo zajistit v rámci zpracovávaných rozpočtů a dotačních titulů žádné finanční prostředky, kterými by výbor mohl ve své kompetenci disponovat. Věřím, že bude-li nastoupená cesta zlepšené péče o soužití mezi majoritou a menšinami v příštím volebním období pokračovat, bude kompetence Výboru pro národnostní menšiny o tento významný nástroj řízení posílena.